

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۵

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقای روشنگر دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۱:۰۰

دستور کار جلسه:

- ✓ تحلیل فضای تجاری با توجه به تحولات منطقه
- ✓ بررسی دلایل کاهش صادرات از گمرکات استان و ارائه پیشنهادات
- ✓ بررسی موضوع قیمت گذاری کالا و اثرات آن

جلسه کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۸ در محل ساختمان مرکزی اتاق بازرگانی، با حضور، مهمانان مدعو و اعضای منتخب کمیسیون مذکور برگزار گردید.

✓ محمدحسین روشنگر، رئیس کمیسیون تجارت

- از روز نخستی که موضوع کرونا مطرح شد، بخش خصوصی و به ویژه اتاق بازرگانی استان به طور جدی در این حوزه ورود پیدا کرد. دبیرخانه پویش‌های مردمی مقابله با کرونا نیز در جهت مقابله با این بیماری در استان شکل گرفت. هرگاه با موج جدیدی از این بیماری مواجه شدیم، سرمنشأ آن، برخی تصمیمات مدیران بوده است.
- دیدگاهی که برخی افراد و مسئولان در رسانه ملی و مطبوعات نسبت به کارآفرینان و سرمایه داران دارند، آنان را از اشتغالزایی و فعالیت دلسرد می‌کند.
- چرا صادرات غیرنفتی حقیقی کشور ما بعد از واقعی سازی نسبی نرخ ارز کاهش یافته است و چرا شاهد کاهش صادرات به افغانستان هستیم؟ در کشور، میزان کالاهایی که از خراسان صادر می شده، کاهش یافته است. امروز باید بدانیم مزیت واقعی اقتصادی ما چیست و کدام کشورها به کدام کالای ما نیازمندند و باید بر این اساس، صادرات داشته باشیم.
- مواد اولیه کالاها تغییر قیمت نداشته اما قیمت کالاها افزایش یافته است و این امر موجب از دست رفتن صادرات ما به بازارهای هدف می‌گردد. وقتی از قاچاق و ممنوعیت واردات سخن گفته میشود و قدرت کنترل هم وجود ندارد، به معنای این است که مصرف کننده را محدود میکنیم .
- مردم نباید هزینه تصمیم گیری و دستکاری در اقتصاد را بدهند. اگر کالایی در داخل کشور تولید می‌شود که از نظر قیمت و کیفیت قدرت رقابت دارد، نباید اجازه واردات مشابه آن را بدهیم؛ اما برای کالایی که قدرت رقابت در کیفیت و قیمت را ندارد، نمی‌توان چنین تصمیمی گرفت.
- صندوق ضمانت صادرات در استان برای حمایت از تعداد خاصی تشکیل شده و به منظور توسعه صادرات ایجاد نشده است. این صندوق ریسکهای خاص را برای افرادی خاص پوشش می دهد و صادرکنندگان در این زمینه اعتراض و انتقاد دارند.

✓ مجید محمدنژاد، نایب رئیس کمیسیون تجارت

- با توجه به شرایط سوق الجیشی ایران در منطقه، نقش پررنگ کشورمان در فضای بین المللی انکارناپذیر است؛ اما باید ببینیم چگونه می‌توان از این موقعیت نهایت بهره را برد. امروز ترکیه در تلاش است تا مسیر ما را دور بزند و مسیر ایران را برای اتصال غرب به شرق، عوض نماید.

صور تجلسه کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۵

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقای روشک دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۱:۰۰

- با توجه به تجربه ای که از موضوع برجام داریم، دولت سیزدهم به شرق و به ویژه کشورهای همسایه متمایل شده است. ما ۱۵ کشور را در اطراف خود داریم که اگر با آنها مرادده مطلوبی داشته باشیم، می‌توانیم به توسعه مبادلات و رشد اقتصادی ناشی از افزایش تجارت، امیدوار باشیم.
- به دنبال شکل گیری جنگ روسیه و اوکراین و تاثیر آن بر کشورهای آسیای میانه، این کشورها متمایل به استفاده از کریدور ایران شده‌اند. همچنین ظهور قدرتهای جهانی همچون چین و هند، تغییر سیاستهای آمریکای لاتین و افول هژمونی امریکا، به عنوان برخی مسائل خارجی اثرگذار بر ایران هستند.
- موقعیت ژئوپلیتیک منحصر به فرد، موقعیت راهبردی تبدیل شدن به تقاطع جهانی با احیای کریدورها، برخورداری از بیش از ۶ هزار کیلومتر مرز زمینی با کشورهای ترکیه، عراق، پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان و ارمنستان و نیز، ۲۷۰۰ کیلومتر مرز آبی، دارا بودن منابع غنی هیدروکربنی، دارا بودن رتبه چهارم تولیدکننده نفت دنیا و رتبه دوم کشورهای دارنده ذخایر گازی جهان از جمله مزیت‌های بالفعل کشورمان است.
- تبدیل شدن به بزرگترین پایگاه صنعتی در حوزه کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، ایجاد فرصتهای سرمایه گذاری در صنعت انرژی کشور و قرار داشتن در مسیر اتصال زمینی غرب به شرق جهان، از جمله مزیت‌های بالقوه کشورمان است که در صورت به فعلیت رساندن آنها، شاهد تحول در اقتصاد کشور خواهیم بود .
- حجم بازار تجارت دنیا، حدود ۴۴ میلیارد تریلیون دلار است. در این میان، آسیای میانه ۷۵ میلیارد دلار صادرات و ۸۴ میلیارد دلار واردات دارد. در حال حاضر، کشورهای آسیای میانه ۳۱۸ میلیون دلار صادرات به ایران دارند و ۸۸۳ میلیون دلار واردات از کشورمان انجام میدهند. این بدان معناست که ما از موقعیت موجود در آسیای میانه در حوزه صادرات و واردات، به دلیل عدم نوسازی صنایع و مشکلات حمل و نقلی و... استفاده کافی نبرده ایم.
- پلاستیک و مصنوعات از آن، آهن و فولاد، میوه و آجیل خوراکی، پوست مرکبات یا خربزه، مصنوعات از آهن یا فولاد و... بیشترین حجم صادرات به کشورهای آسیای میانه را به خود اختصاص می دهد.
- در زمینه هایی چون صنایع معدنی و فلزی، صنایع شیمیایی و دارویی، صنایع الکترونیکی، صنایع نساجی، صنایع غذایی و انرژی دارای ظرفیتهایی برای همکاری های مشترک و سرمایه گذاری هستیم.

✓ علی غفوری مقدم، معاون بازرگانی سازمان صمت استان

- سال گذشته یک میلیارد و ۴۲۰ میلیون دلار صادرات از خراسان رضوی صورت گرفت. در آمار سه ماهه، با وجود هدف گذاری ۳۶۱ میلیون دلاری صادرات به کشورهای هدف و پیش بینی تحقق ۳۳۱ میلیون دلار از این مقدار، شاهد صادرات ۲۷۹ میلیون دلاری بودیم. در چهارماهه امسال، ۱۷ و نیم میلیارد دلار صادرات از کشور انجام شد و تقریبا به همین میزان واردات صورت گرفت. با توجه به ارقام سال گذشته، در حجم تجارت کشور در مجموع ۱۹ درصد رشد اتفاق افتاده است؛ اما در بررسی آمار استان، ۲۱ درصد کاهش حجم تجارت در سه ماهه امسال را شاهدیم که این موضوع بسیار نگران کننده است .
- در بررسی میزان صادرات به کشورهای هدف دریافتیم سهم صادرات به افغانستان در سال گذشته از ۵۵ درصد به ۴۰ درصد رسیده است و در سه ماهه امسال، ۲۷ درصد صادرات استان به افغانستان بوده است.
- تاکید ما در گذشته بر این بود که کارگزاری صندوق ضمانت صادرات در استان ایجاد شود و این اتفاق افتاد؛ اما در حالی که این صندوق می‌بایست پوشش ریسک صادرات را در دستور کار قرار دهد، اقدامی در این زمینه در کشورهای پریسک ترتیب نداد.

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸
شماره جلسه: ۴

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای روشک دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۱:۰۰

- در بحث واگذاری تعیین ارزش گمرکی نیز درخواست تفویض اختیار به استان را داریم و این موضوع را پیگیری می کنیم. در موضوع عوارض آب مجازی پسته و زعفران نیز، در صورت صحت بخشنامه ابلاغی از سوی دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت مبنی بر حذف این عوارض برای این محصولات، پیگیری میکنیم تا ابلاغ لازم به گمرک استان صورت گیرد.

✓ **حسین محمدیان، عضو هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان استان**

- ما امروز در حوزه ورود تکنولوژی دچار مشکل هستیم و این امر در تولید محصولات ما را دچار مشکل می کند و به همین ترتیب در صادرات دچار محدودیت می شویم.
- نگاه دولت و تیم اقتصادی دولت به بخش خصوصی صحیح نیست؛ نگرش مسئولان نسبت به این بخش بایستی اصلاح گردد. یکی از دلایل کاهش صادرات، مسئله رفع تعهد ارزی است و همه صادرکنندگان امروز در این زمینه دچار مشکلند. استرداد ارزش افزوده نیز موضوع بسیار مهم و درخواستی صادرکنندگان است که بایستی محقق گردد.
- واحدهای تولیدی ما سهم چندانی از تسهیلات بانکی ندارند. نسبت منابع به مصارف بانکی در حال حاضر دارای فاصله بسیاری است. منابع بانکی از این استان خارج می شود و در دیگر استانها سرمایه گذاری می گردد. قطع برق نیز به کاهش تولید ضربه زده است و به دنبال کاهش تولید، صادرات نیز کاهش می یابد.
- بورس کالا به شدت غبار آلود است. امروز قیمت مس در کشور ما گرانتتر از ترکیه ای است که واردکننده این فلز می باشد. قیمت تمام شده این کالا به دلیل مدیریت ناصحیح قیمت گذاری ها در بورس، گران است و باعث کاهش صادرات محصولاتی می شود که مس جزو مواد اولیه آنهاست.

✓ **مرتضی قندچی، رئیس اتحادیه کارگزاران گمرکی استان**

- در حوزه صادرات به پاکستان به مدت ۹ ماه مشکل صدور ویزا داشتیم و مسائلی از این دست بر حوزه صادرات اثرگذار بوده است. از طرفی، عدم به روزرسانی تولیدات و ماشین آلات بخش تولید نیز موجب از دست رفتن بازارهای صادراتی ما شده است. در این میان، ضربه هایی که دولت در بحث عوارض آب مجازی، بازگشت ارز و... به بخش تولید می زند نیز، نباید نادیده گرفته شود.

✓ **کاظم شیردل، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی**

- در بحث عوارض آب مجازی، حذف این عوارض از محصولاتی چون پسته و خرما، در بخشنامه سازمان توسعه تجارت آمده است؛ اما گمرک همچنان به این بخشنامه عمل نمی کند. گمرک در اجرای این بخشنامه، مصر به دستورالعمل ارسالی از سوی سازمان متبوعش در مرز است تا بدان عمل نماید.
- در بحث ارزش گذاری گمرکی نیز، نیازمند تفویض اختیار به استان هستیم تا در این حوزه به روزرسانی صورت گیرد. قیمت واقعی سیمان و مصالح ساختمانی و مواد شوینده با ارزش کنونی گمرک متفاوت است.

✓ **هادی نبی زاده، رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان – شعبه مشهد**

- تجارت در حال حاضر با ریسک فراوانی انجام می شود و اگر حمایتی از بخش خصوصی صورت نگیرد، وضعیت به مراتب بدتر نیز خواهد شد. شاید بتوان گفت تنها ۲۰ درصد از کاهش صادرات ما به افغانستان، مربوط به افت قدرت خرید مردم این کشور است و مابقی آن به

صورتجلسه کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۵

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقای روشک دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۱:۰۰

دلایل دیگر است. چرا باید ظرفیت بالفعل بازار افغانستان از سوی مسئولان نادیده گرفته شود تا ظرفیت بالقوه بازار آفریقا و دیگر کشورها مدنظر باشد.

- به جهت عارضه یابی کاهش صادرات و جمع بندی در خصوص راهکارهای موجود در این زمینه بایستی کمیته ای تشکیل گردد.

✓ محمود کیانی، عضو کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی

- در موضوع افغانستان و کاهش صادرات به این کشور باید به این مسئله توجه کرد که چرا موضوع تراز تجاری مدنظر قرار نمی گیرد. در حال حاضر بایستی با دولت افغانستان به منظور کاهش تعرفه واردات کالاهای این کشور مذاکره گردد تا شاهد رونق تجارت دو طرف باشیم.

✓ غلامرضا میری، رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان

- به نظر میرسد یا اراده ای برای حل مشکلات حوزه صادرات وجود ندارد یا اهمیتی به این مسئله داده نمی شود. در حوزه کاهش صادرات به زعفران بارها دلایل را مطرح کردیم و امیدواریم که مسئولان به هشدارهای ما در خصوص کاهش صادرات زعفران و افزایش قاچاق این محصول توجه نمایند.

✓ دانش، عضو هیات مدیره اتاق مشترک ایران و تاجیکستان

- موضوع کمبود واگن یکی از عوامل تاثیرگذار بر کاهش صادرات ریلی است. زمان انتقال کالا از بندرعباس به سرخس بسیار زیاد است و به یک ماه هم می رسد و این امر در مسئله صادرات اثرگذار است.

✓ هادی حقیقی، مدیر بازارچه های مرزی خراسان رضوی

- در شرایط کنونی یکی از بهترین موقعیتها در جهت توسعه صادرات، عملی کردن کریدور کتای است و باید از وضعیت به وجود آمده در منطقه تحلیل درستی داشته باشیم تا تهدیدهای موجود را به فرصت تبدیل نماییم. در جریان طرح مذاکرات شانگهای و سفر رئیس جمهور به کشورهای منطقه باید به مسئله کریدور کتای هم پرداخت.
- کاهش یا حذف تعرفه واردات محصولات کشاورزی از افغانستان در سه استان خراسان در بهبود مبادلات تجاری با این کشور اثرگذار خواهد بود.
- به نظر می رسد در شرایط فعلی برای اقدام و استفاده از همه ظرفیت موجود، نیاز به تحلیل درستی از وضعیت کنونی تجارت و صادرات استان داشته باشیم.

✓ محمود امتی، رئیس شورای نظارت راهبردی کمیسیون های اتاق خراسان رضوی

- آنچه تاکید ریاست و هیئت نمایندگان اتاق است، این است که کمیسیونهای اتاق خروجی محور باشد و در هر یک از آنها، راجع به دو تا سه مسئله اساسی طرح موضوع و عارضه یابی و راهکاریابی گردد تا در نهایت به نتیجه لازم دست یابیم.

تعداد صفحات: ۵
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸
شماره جلسه: ۴

صورتجلسه کمیسیون تجارت
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای روشک دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۱:۰۰

- حضور طالبان و سختگیری های آنها در گمرکات افغانستان و خروج بخش زیادی از تجار و سرمایه گذاران از این کشور، از جمله دلایل کاهش صادرات استان ما به افغانستان است.
- توجه به زیرساخت های حوزه ترانزیت و تجارت شامل جاده ها، ناوگان حمل و نقل، پایانه های مرزی و ... حائز است. هم اکنون در بحث مرز و پایانه مرزی دچار مشکل هستیم و در الزامات اولیه و مقدمات کار تجاری دچار ضعفیم. این مسائل در حوزه صادرات و کاهش آن بسیار اثرگذار است. اگر حجم کالاهای ترانزیتی افزایش یابد، هزینه دموراژ و انبارداری به گونه ای است که برای تاجر صرفه ندارد و باید به منظور کاهش این هزینه ها چاره ای اندیشید.
- کالاهایی که مقصدشان بنادر ماست، می بایست دو تا سه برابر سایر بنادر دنیا هزینه پردازند. هزینه سنگین و زمان طولانی ارسال کالا، مانع توسعه تجارت و ترانزیت از کشورمان می شود و همه این مسائل می بایست مدنظر قرار گیرد.

مصوبات:

- مقرر شد موانع پیش روی تجارت استان که باعث کاهش میزان صادرات استان طی ۴ ماهه ابتدای سال جاری شده است احصاء گردد و از طریق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی پیگیری شود.
- مقرر شد طی مکاتبه ای با نمایندگی وزارت امور خارجه در استان، درخواست حضور سرکنسول پاکستان جهت حضور در جلسه کمیسیون تجارت و بررسی راهکارهای گسترش تجارت با این کشور مطرح گردد.

حاضرین جلسه:

آقایان: روشک - امتی - محمدنژاد - نبی زاده - غفوری مقدم - حقیقی - آزمون - میری - دانش - پورقاسمی - کیانی - قندچی - کرباسی - تاجیک - ساکن برجی - شیردل - محمدیان - بنی اسدی - هدایتی - عالی - کوهستانی - هاشمی
خانم ها: کمال - جمیلی - بهرام زاده